

RECONFIGURACJA SCENY GLOBALNEJ XXI WIEKU

Omówienie wystąpienia, otwierającego Panel I

Przemieszczanie się bogactwa, generowanego w skali światowej, oraz (wolniej) zazdrośnie strzeżonych politycznych wpływów i (w jeszcze dalszej perspektywie) również potęgi militarnej z Zachodu na Wschód, rozumiany jako czołowe państwa rozwijające się, coraz częściej utożsamia się z upadkiem roli Zachodu i schyłkiem cywilizacji zachodniej. Powstaje kwestia, jakie są prawdopodobne scenariusze układu sił ekonomicznych i politycznych przyszłego świata, w szczególności nowego podziału ról między Wschodem, głównie gigantami azjatyckimi, i Zachodem. Czy jesteśmy skazani na nieuchronną konfrontację Wschód-Zachód w nowym wydaniu – z wyłaniającymi się gospodarkami „azjatyckich tygrysów” jako przyczółkiem tego Wschodu? Czy może obracamy się w sferze wielu uproszczeń i fałszywych, niekiedy fatalistycznych, ocen oraz wniosków, opartych na niesprawdzalnych ekstrapolacjach? Przesądając np. trwałość tempa rozwoju państw BRIC oraz zjawisk kryzysowych po stronie większości państw OECD? Zapominając o głęboko zakorzenionej współzależności gospodarczej i finansowej na świecie, w tym między mocarstwami, określanymi mianem megaprzestrzeni?

W obliczu bezdyskusyjnego jednak, niezależnie od tempa, relatywnego spadku znaczenia Zachodu myśleć trzeba przede wszystkim o tym, jak ułożyć rodzące się obecnie *modus vivendi* między obiema stronami. O tym zaś zadecydują w znacznej mierze stosunki między wytypowanymi przez profesora Antoniego Kuklińskiego 6 megaprzestrzeniami, zwłaszcza zaś między Wspólnotą Euro-Atlantycką i BRIC jako swoistymi „supermegaprzestrzeniami”. Nie powinny one podchodzić do tego problemu tylko z punktu widzenia wąsko pojętej obrony – lub odpowiednio – umocnienia własnej pozycji, ale także troski o stawienie czoła globalnym wyzwaniom XXI wieku, co bez zgody i współpracy tych partnerów nie będzie możliwe. Alternatywą byłaby rywalizacja między nimi, z niedobrymi długoterminowymi skutkami dla globu i jego mieszkańców.

Przyjmując tezę o przemożnym wpływie megaprzestrzeni i relacji między nimi na globalną gospodarkę i dobrobyt w tejże skali, zasadnym jest podjęcie – pod auspicjami wybranych organizacji międzynarodowych – programu badawczego, zaproponowanego w przedkonferencyjnym tomie oraz nowym opracowaniu – z dnia 24 stycznia br. - profesora A.Kuklińskiego. Organizowana przez MRR konferencja stanowi doskonałą platformę wymiany poglądów nie tylko na istotę zagadnienia, ale właśnie na sposób podejścia do wdrożenia w życie tego ważnego programu.